

Poniżej zamieszczono pomocne definicje związane z prawem własności intelektualnej

Informacja patentowa stanowi integralną część i wyspecjalizowaną dziedzinę informacji naukowo-technicznej. Obejmuje zbiór wiadomości o zgłoszonych do ochrony przemysłowych dobrach niematerialnych, takich jak wynalazki, wzory użytkowe(przemysłowe), znaki towarowe, oraz o dokumentach ochronnych, dotyczących wymienionych przedmiotów i prawach ich właścicieli.

Informacja patentowa zawiera wszelkie informacje dotyczące praw własności przemysłowej.

Informacją patentowa dzieli się na informację:

- techniczno-naukową
- prawną
- ekonomiczno-handlową

Dokumentacja patentowa:

- opisy patentowe wynalazków (rejestr patentowy)
- opisy ochronne wzorów użytkowych (rejestr wzorów użytkowych)
- opisy wynalazków i wzorów użytkowych wyłożonych do powszechnego wglądu
- skróty opisów wynalazków i wzorów użytkowych publikowane w
- wydawnictwach urzędów patentowych
- opisy wzorów zdobniczych (rejestr wzorów przemysłowych)

Utwór (dzieło) - dobro niematerialne chronione prawem autorskim, egzystującym w oderwaniu i niezależnie od nośników na których zostało utrwalone tj. przedmiotów materialnych podlegających obrotowi zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego.

(Art. 24) **Wynalazek** - rozwiązanie z dowolnej dziedziny techniki nowe w skali światowej, posiadające poziom wynalazczy nadające się do zastosowania przemysłowego. (Art. 25.1*)rozwiązanie nowe - rozwiązanie nie będące częścią ogólnie znanego stanu techniki

(Art. 25.2) stan techniki - wiedza techniczna udostępniona w dowolnej formie do powszechnej wiadomości na Świecie przed datą zgłoszenia lub pierwszeństwa do uzyskania

prawa wyłącznego, jak również wiedza zawarta w zgłoszeniach wynalazków lub wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych nie udostępniona do wiadomości publicznej.

(Art. 26) poziom wynalazczy - istotne cechy rozwiązania nie wynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze znanego stanu techniki

(Art. 27) zastosowanie przemysłowe - Wynalazek uważany jest za nadający się do przemysłowego stosowania, jeżeli według wynalazku może być uzyskiwany wytwór lub wykorzystywany sposób, w rozumieniu technicznym, w jakiegokolwiek działalności przemysłowej, nie wykluczając rolnictwa.

Wynalazek a odkrycie

Wynalazek jest często mylony z odkryciem. Wynalazek to zupełnie nowe w skali światowej rozwiązanie problemu technicznego poszerzające możliwości techniczne ludzkości. Odkrycie nie jest rozwiązaniem technicznym, lecz wiarygodnie udowodniona obserwacja nieznanego dotąd zjawiska występującego naturalnie w przyrodzie. Odkryć nie patentuje, ponieważ uznaje się je za własność całej ludzkości.

(Art. 56) Wynalazek tajny - wynalazek stanowiący tajemnicę Państwa dotyczący głównie obronności lub bezpieczeństwa kraju, w szczególności obejmujący rodzaje broni, sprzętu wojskowego, sposobu walki, a także środki techniczne stosowane do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych.

(Art.28*) Za wynalazki nie możemy uznawać:

- wytworów o charakterze jedynie estetycznym,
- programów do maszyn cyfrowych,
- odkryć, teorii naukowych i metod matematycznych,
- przedstawienia informacji,
- planów zasad i metod dotyczących działalności umysłowej lub gospodarczej,
- gier,
- wytworów, których niemożność wykorzystania może być wykazana powszechnie przyjętymi zasadami nauki.

* Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej

Patent - jest to dokument ujawniający nowe rozwiązanie techniczne (konstrukcja, technologia, substancja) o cechach wynalazku i potwierdzający nadanie uprawnionemu do tego rozwiązania monopolu prawnego na wyłączne zawodowe i zarobkowe korzystanie w prawie dozwolonych osób z ograniczonego czasowo do 20 lat prawa wyłącznego obowiązującego na terytorium państwa lub wspólnoty państw, którego agenda udzieliła to prawo.

Wynalazek zgłaszany jako patent musi spełniać kilka wymogów:

- musi być merytorycznie poprawny - tzn. musi "działać,"
- w jego "idei" musi być zawarty element "całkowitej nowości" - uniemożliwia to zastrzeganie drobnych racjonalizacji jako patentów,
- musi dawać się jasno i klarownie opisać oraz mieć ściśle określony zakres zastosowań,
- musi mieć pełną dokumentację techniczną,
- właściciel wynalazku powinien posiadać jego w pełni funkcjonalny prototyp lub w przypadku dużych obiektów mieć jego model w mniejszej skali; w przypadku patentowania procedur czy struktur organizacyjno-technicznych musi istnieć choć jedno udokumentowane skuteczne zastosowanie
- wynalazek nie może być trywialny - tzn. nie może to być coś, co jest już od dawna w powszechnym użyciu - uniemożliwia to opatentowanie rzeczy doskonale powszechnie znanych np. koła czy guzika.

W przypadku wynalazku tajnego, patentu udziela się na rzecz skarbu Państwa. Wynalazek dokonany w innych warunkach jest własnością autora.

Patentem potocznie nazywamy także sam opatentowany wynalazek.

Patent zależny - patent na wynalazek oparty na innym wynalazku

Patent dodatkowy - patent na wynalazek będący ulepszeniem wynalazku tego samego autora.

Czystość patentowa wyrobu - ocena stanu prawnego rozwiązań zastosowanych w całym wyrobie lub technologii jego wytwarzania dla badanego kraju wykluczająca naruszenie ważnych praw wyłącznych osób trzecich warunkująca bezpieczne wprowadzenie wytwarzanego wyrobu do obrotu gospodarczego.

Zdolność patentowa (ochrona rozwiązania) - cechy i właściwości rozwiązania danego zagadnienia technicznego kwalifikujące je do wystąpienia o uzyskanie ochrony patentowej na rozwiązaniu o cechach wynalazku. Rozwiązanie posiada zdolność patentową jeśli spełnia jednocześnie ustawowe warunki zdefiniowane dla wynalazku wg art. 24 (lub wzoru użytkowego wg art.94) ustawy "Prawo własności przemysłowej" i nie należy do rozwiązań wyłączonych spod ochrony zgodnie z art.28 tej ustawy (Art. 29 *)

Patentu nie udziela się na:

chirurgiczne sposoby leczenia ludzi i zwierząt odmiany roślin i ras zwierząt oraz czysto biologiczne sposoby ich hodowli terapeutyczne sposoby diagnostyki wynalazki, których wykorzystywanie było by sprzeczne z porządkiem publicznym lub dobrymi obyczajami (Art. 90*)

Patent traci ważność gdy:

upływa okres na który został udzielony brak jest uiszczenia w określonym terminie opłaty okresowej uprawniony do korzystania z patentu zrzeka się tych uprawnień za zgodą osób, którym służą prawa na patencie nastąpiła niemożność korzystania z opatentowanego wynalazku z powodu braku potrzebnego do tego użytkowania materiału biologicznego, który stał się niedostępny i nie może być trwale odtworzony na podstawie jedynie opisu.

Licencją nazywamy:

1. urzędowe lub ustawowe zezwolenie na wykonywanie czynności, której nie wolno wykonywać bez zezwolenia.
2. jeden z typów umowy wykorzystywany w prawie własności przemysłowej i prawie własności intelektualnej, w szczególności w prawie własności przemysłowej (licencja patentowa, licencja know-how, licencja wzoru użytkowego), (Art. 76-79) Licencja w prawie własności przemysłowej jest umową nazwaną, tzn. jej istotne postanowienia przedmiotowe są uregulowane przepisami prawa. Zgodnie z ustawą o wynalazczości uprawniony z patentu może w drodze umowy udzielić innej osobie upoważnienia (licencji) do korzystania z jego wynalazku (umowa licencyjna).

Prawo autorskie wyróżnia licencje wyłączną oraz niewyłączną.

(Art. 67) Licencja wyłączna zastrzega wyłączność korzystania z utworu w określony sposób. Licencjobiorca zobowiązuje się w takiej umowie do nieudzielania dalszych licencji innym

osobom w danym zakresie (na danym polu eksploatacji, terytorium). Może ona również wyłączać możliwość korzystania z utworu przez samego licencjodawcę, w zakresie udzielonej licencji. Umowa licencyjna wyłączna wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności. Jeżeli umowa nie zawiera przeciwnych postanowień licencjobiorca wyłączny uprawniony jest do dochodzenia roszczeń z tytułu naruszenia autorskich praw majątkowych, w zakresie uzyskanej licencji.

Licencja niewyłączna licencjodawca ma prawo udzielania dalszych licencji na danym polu eksploatacji. Jeżeli umowa wyraźnie nie stanowi o wyłącznym charakterze licencji, należy uznać, że zawarta została umowa licencji niewyłącznej. Umowa licencji niewyłącznej nie wymaga dla swej ważności formy pisemnej. Udzielenie licencji wyłącznej oznacza, że na danym terytorium licencjobiorca ma monopol korzystania z wynalazku. Licencji niewyłącznej można udzielić natomiast kilku licencjobiorcom równocześnie na danym terytorium. Licencja pełna licencjobiorca ma prawo gospodarczego korzystania z rozwiązania w takim samym zakresie jak licencjodawca.

Prawo własności intelektualnej

Prawo własności intelektualnej - obejmuje wszystkie działania formalno prawne chroniące interesy i prawa osób uprawnionych do tworzenia, posiadania i wykorzystywania dóbr niematerialnych będących wytworem ludzkiego umysłu. W Polsce prawa własności intelektualnej regulowane są ustawami dla różnych kategorii.

Prawo własności przemysłowej

Prawo własności przemysłowej - wybrane prawa własności intelektualnej chroniące twórczość naukowo-techniczną o znaczeniu przemysłowo-handlowym, na które prawa wyłączne uzyskuje się na mocy decyzji administracyjnej organu krajowego lub regionalnego.

W Polsce prawa własności przemysłowej przyznawane są dla:

- wynalazków
- wzorów użytkowych, przemysłowych
- znaków towarowych
- topografii układów scalonych

Utwór

Utwór (dzieło) - dobro niematerialne chronione prawem autorskim, egzystującym w oderwaniu i niezależnie od nośników na których zostało utrwalone tj. przedmiotów materialnych podlegających obrotowi zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego.

(Art.2) Utworem może być:

- wytwór plastyczny, fotograficzny, lutniczy,
- przemysłowe wzornictwo,
- rozplanowanie oraz zabudowa architektoniczna, architektoniczno-urbanistyczna, urbanistyczna,
- wytwory muzyczne,
- wytwory audiowizualne oraz sceniczno plastyczne,
- każde inne wytwory wyrażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi z pośród grupy wytworów literackich, kartograficznych, publicystycznych oraz programów komputerowych.

(Art.4)1 Dzieła, które nie stanowią przedmiotu prawa autorskiego to:

- akty normatywne lub ich urzędowe projekty,
- urzędowe dokumenty, materiały, znaki i symbole,
- opublikowane opisy patentowe lub ochronne,
- proste informacje prasowe.

(Art. 1.1)* Utwór - to termin prawniczy, którego definicja przewidziana jest w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Utwór jest przedmiotem prawa autorskiego. Jest to każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia.

(Art. 1.3)* Utwór jest przedmiotem prawa autorskiego od chwili ustalenia, chociażby miał postać nie ukończoną. Wg. (Art.6)* utworem opublikowanym jest utwór, który za zezwoleniem twórcy został zwielokrotniony i którego egzemplarze zostały udostępnione publicznie,

- opublikowaniem równoczesnym utworu jest opublikowanie utworu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą w okresie trzydziestu dni od jego pierwszej publikacji,
- utworem rozpowszechnionym, to który za zezwoleniem twórcy został udostępniony publicznie.

Zbiory, antologie, wybory, bazy danych spełniające cechy utworu są przedmiotem prawa autorskiego, nawet jeżeli zawierają nie chronione materiały, o ile przyjęty w nich dobór, układ lub zestawienie ma twórczy charakter, bez uszczerbku dla praw do wykorzystanych utworów.

(Art. 5)* Przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych stosuje się do utworów:

- których twórca lub współtwórca jest obywatelem polskim,
- które zostały opublikowane po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo równocześnie na tym terytorium i za granicą,
- które zostały opublikowane po raz pierwszy w języku polskim,
- których ochrona wynika z umów międzynarodowych.

Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r.

Utwór użytkowy

(Art. 94 *) Wzór użytkowy - nowe, funkcjonalne rozwiązanie techniczne dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia innych cech przedmiotu o trwałej postaci. Wzorem użytkowym jest zawsze przedmiot.

Rozwiązaniem funkcjonalnym - nazywamy rozwiązanie pozwalające na osiągnięcie celu mającego praktyczne znaczenie przy wytwarzaniu lub korzystaniu z wyrobu.

(Art. 95 *) Prawo ochronne na wzór użytkowy (w Europie istnieje w Polsce, Niemczech i Hiszpanii) - prawo wyłącznego korzystania, na całym obszarze państwa, w sposób zarobkowy lub zawodowy z konkretnego rozwiązania konstrukcyjnego, o trwałych cechach postaciowych zdefiniowanych dla wzoru użytkowego, mogące trwać do 10 lat od daty zgłoszenia wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowym, potwierdzone świadectwem ochronnym wydawanym uprawnionemu przez Urząd. Świadectwo ochronne wydawane przez UP RP przedstawia

przedmiotowy wzór użytkowy w załączonym do niego opisie ochronnym. Same opisy nie są wydawane drukiem przez UP RP. Zainteresowani mogą zapoznawać się z opisami ochronnymi w Czytelni UP lub zamawiać ich kserokopie.

* Ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej